

MICE TURIZM BOZORINING SO'NGI YILLARDAGI HOLATI VA TAHLILI

Madrimova Aziza Ambiyat qizi

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti

Turizm va mehmonxona biznesi kafedrası assistenti

aziza0396@mail.ru

<https://doi.org/10.5281/zenodo.15104395>

Annotatsiya: MICE turizmi so'nggi yillarda butun dunyo bo'ylab sezilarli o'zgarishlarga uchradi. Ushbu turizm turi, avvalambor, biznes va professional tadbirlarni tashkil etish uchun muhim platforma bo'lib, jahon iqtisodiyoti va texnologik rivojlanishning ta'siri ostida rivojlanmoqda. Ushbu maqolada MICE turizmining so'nggi yillarda o'zgarishlari va yangi trendlar tahlil qilinadi. Pandemiya davridan keyingi tiklanish jarayoni, raqamli va gibridd tadbirlar formatsiz, ekologik barqarorlik, shuningdek, mintaqaviy farqlar va preferensiyalarni inobatga olgan holda MICE bozorining evolyutsiyasi haqida so'z yuritiladi. Shuningdek, bu turizm sohasi uchun yangi imkoniyatlar va tajribalar, shu jumladan, innovatsion texnologiyalar, masofaviy ish va xususiy tadbirlar, mijozlarga yo'naltirilgan xizmatlar va yangi biznes strategiyalari tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar. turizm tahlili, prognozlash, turizm daromatlari.

СОСТОЯНИЕ И АНАЛИЗ РЫНКА MICE-ТУРИЗМА ЗА ПОСЛЕДНИЕ ГОДЫ

Аннотация: В последние годы MICE-туризм претерпел значительные изменения во всем мире. Данный вид туризма является, прежде всего, важной площадкой для организации деловой и профессиональной деятельности, развивающейся под влиянием мировой экономики и технологического развития. В этой статье будут проанализированы изменения MICE-туризма за последние годы и новые тенденции. В нем говорится о процессе восстановления после пандемии, цифровых и гибридных мероприятиях без формата, экологической устойчивости, а также об эволюции рынка MICE с учетом региональных различий и предпочтений. Он также анализирует новые возможности и опыт для индустрии туризма, включая инновационные технологии, удаленную работу и частные мероприятия, клиентоориентированное обслуживание и новые бизнес-стратегии.

Ключевые слова. анализ туризма, прогнозирование, доходы от туризма.

THE STATE AND ANALYSIS OF THE MICE TOURISM MARKET IN RECENT YEARS

Abstract: In recent years, MICE tourism has undergone significant changes all over the world. This type of tourism is, first of all, an important platform for organizing business and professional activities that are developing under the influence of the global economy and technological development. This article will analyze the changes in MICE tourism in recent years and new trends. It talks about the post-pandemic recovery process, digital and hybrid events without a format, environmental sustainability, as well as the evolution of the MICE market, taking into account regional differences and preferences. He also analyzes new opportunities and experiences for the tourism industry, including innovative technologies, remote work and private events, customer-oriented service and new business strategies.

Keywords. tourism analysis, forecasting, tourism revenue.

MICE turizm bozori hajmi 2023 yilda 805.8 milliard AQSh dollariga baholandi va 2032 yilga kelib 1,445.5 milliard AQSh dollariga yetishi prognoz qilinmoqda va 2024 yildan 2032 yilgacha 6.7% darajasida o'sadi. Ushbu ajoyib o'sish turli xil omillar, shu jumladan globallashtirish kuchayishi, biznes sayohatlarining ko'payishi va biznes munosabatlari va kasbiy rivojlanishni rivojlantirishda korporativ tadbirlarning o'sib borayotgan ahamiyati bilan bog'liq¹. Korxonalar globallashtirishda davom etar ekan, tarmoq yaratish, brendni targ'ib qilish va bilim almashishni osonlashtirish uchun yuzma-yuz uchrashuvlar, anjumanlar va ko'rgazmalarga ehtiyoj ortib bormoqda. Bundan tashqari, masofadan turib ishlashning o'sib borayotgan tendentsiyasi paradoksal ravishda jamoaning hamjihatligi va korporativ madaniyatni mustahkamlash uchun vaqti-vaqti bilan jonli yig'ilishlarga talabni oshirdi. Ushbu dinamika MICE turizm xizmatlariga bo'lgan talabni qo'llab-quvvatlashi kutilmoqda. O'sishning yana bir muhim omili - tadbirlarni boshqarish va sayohat logistikasidagi texnologik innovatsiyalar. Murakkab tadbirlarni boshqarish dasturiy ta'minoti, AI quvvatli mijozlarga xizmat ko'rsatish botlari, virtual haqiqat (VR) va to'ldirilgan haqiqat (AR) texnologiyalarining paydo bo'lishi MICE tadbirlarini tashkil etish va tajribaga ega bo'lish usulida inqilob qildi. Ushbu texnologiyalar nafaqat ishtirokchilar tajribasini oshiradi, balki tadbir tashkilotchilari uchun operatsion samaradorlik va iqtisodiy samaradorlikni oshiradi. Bundan tashqari, ma'lumotlar tahlilining integratsiyasi voqealar tajribasini shaxsiylashtirishga va voqealarning muvaffaqiyatini aniqroq o'lchashga yordam beradi. Bundan tashqari, MICE turizmini rivojlantirishda hukumatning tashabbuslari va infratuzilmani rivojlantirishga investitsiyalar hal qiluvchi rol o'ynaydi. Ko'pgina mamlakatlar xalqaro konferentsiyalar, ko'rgazmalar va biznes uchrashuvlarga mezbonlik qilishning iqtisodiy foydalarini tan olmoqda. Natijada, ular jahon darajasidagi anjuman markazlariga sarmoya kiritmoqda, transport tarmoqlarini takomillashtirmoqda va ko'proq tadbir tashkilotchilari va ishtirokchilarini jalb qilish uchun viza qoidalarini yumshatmoqda. Ushbu sa'y-harakatlar MICE turizm bozorining o'sishi uchun qulay muhit yaratishi kutilmoqda. Mintaqaviy miqyosda, Osiyo Tinch okeani barqaror iqtisodiy o'sish, ishbilarmonlik faoliyatini oshirish va infratuzilmaga katta investitsiyalar tufayli MICE turizm bozorida asosiy o'yinchi bo'lishga tayyor. Shimoliy Amerika va Evropa, shuningdek, yaxshi tashkil etilgan MICE infratuzilmasi va yuqori korporativ sayohat talabi tufayli muhim bozorlar bo'lib qolmoqda. Aksincha, Lotin Amerikasi, Yaqin Sharq va Afrika kabi mintaqalar siyosiy barqarorlik va iqtisodiy islohotlarni yaxshilash bilan qo'llab-quvvatlanadigan ulkan salohiyatga ega rivojlanayotgan bozorlardir.

MICE turizm bozori tadbirlar turiga ko'ra uchrashuvlar, rag'batlantirishlar, konferentsiyalar va ko'rgazmalarga bo'linadi. Ushbu segmentlarning har biri o'ziga xos xususiyatlarga va o'sish drayverlariga ega. Korporativ yig'ilishlar, boshqaruv yig'ilishlari va savdo yig'ilishlarini o'z ichiga olgan yig'ilishlar segmenti sezilarli o'sishga guvoh bo'lishi kutilmoqda. Kompaniyalar o'z faoliyatini global miqyosda kengaytirar ekan, muntazam strategik munozaralar va biznesni ko'rib chiqishga ehtiyoj ortib bormoqda, bu esa uchrashuv joylari va tegishli xizmatlarga talabni oshiradi. Yig'ilishlarning samaradorligi va ishtirokini oshirish uchun raqamli vositalarni qo'shish ham ushbu segment uchun asosiy omil hisoblanadi. Rag'batlantirish, ikkinchi segment, xodimlarni, biznes sheriklarini va mijozlarni rag'batlantirish va mukofotlash uchun mo'ljallangan rag'batlantiruvchi sayohat dasturlarini

¹ [MICE Tourism Market Research Report 2032](#)

o'z ichiga oladi. Ushbu segment kuchayib bormoqda, chunki ko'proq tashkilotlar xodimlarning axloqi, sadoqati va mahsuldorligini oshirishda rag'batlantirish dasturlarining ahamiyatini tan olishadi. Xodimlarning farovonligi va korporativ madaniyatga tobora ko'proq e'tibor qaratgan holda, kompaniyalar noyob va tajribali rag'batlantiruvchi sayohat paketlariga sarmoya kiritmoqdalar, bu esa o'z navbatida ushbu segmentning o'sishiga yordam beradi. Konferentsiyalar MICE turizm bozorining yana bir muhim segmentini tashkil qiladi. Ushbu tadbirlar axborot almashish, tarmoq va kasbiy rivojlanish uchun platformalar bo'lib, ko'pincha turli sohalardan ko'plab ishtirokchilarni jalb qiladi. Sanoatga xos konferentsiyalarning, xususan, texnologiya, sog'liqni saqlash va moliya sohalaridagi o'sish ushbu segment uchun muhim o'sish drayveri hisoblanadi. Bundan tashqari, konferentsiyalarning gibril modeli, shaxsan va virtual ishtirok etishni birlashtirib, ushbu tadbirlarning imkoniyatlarini va inklyuzivligini kengaytirib, bozorni yanada kuchaytirmoqda. Ko'rgazmalar MICE turizm bozorining muhim tarkibiy qismi bo'lib, turli sohalarda yangi mahsulotlar, xizmatlar va innovatsiyalar uchun namoyish bo'lib xizmat qiladi. Ko'rgazmalar segmenti korxonalarining o'z takliflarini namoyish etish va potentsial mijozlar va sheriklar bilan bog'lanish uchun ortib borayotgan ehtiyojidan foyda ko'radi. Interaktiv displeylar va real vaqtda tahlil kabi texnologik yutuqlar ko'rgazma tajribasini yaxshilaydi, uni ko'rgazma ishtirokchilari va ishtirokchilar uchun yanada qiziqarli va qimmatli qiladi. Ixtisoslashgan savdo ko'rgazmalari va iste'mol ko'rgazmalarining ko'tarilishi ham segmentning o'sishiga hissa qo'shmoqda.

MICE turizm bozori sanoat bo'yicha korporativ, uyushma, davlat va notijorat sektorlarga bo'linadi. Korporativ sektor korxonalarining strategik uchrashuvlar, mahsulotlarni ishga tushirish va o'quv dasturlarida doimiy ravishda ishtirok etishi zarurligi bilan boshqariladigan dominant segmentdir. Ko'p millatli korporatsiyalarning ko'tarilishi va biznesning global kengayishi korporativ MICE tadbirlariga talabni sezilarli darajada oshirdi. Bundan tashqari, konferentsiyalar va rag'batlantirish dasturlari orqali xodimlarni jalb qilish va rivojlantirishga e'tibor korporativ segmentning o'sishiga yordam beradi. Assotsiatsiya sektori o'z a'zolari uchun konferentsiyalar va tadbirlarni tashkil etadigan professional uyushmalar, kasaba uyushmalari va sanoat guruhlarini o'z ichiga oladi. Ushbu segment soha mutaxassislari o'rtasida uzluksiz kasbiy rivojlanish va tarmoq qurishning ortib borayotgan ahamiyati tufayli o'sishga guvoh bo'lmoqda. Uyushmalar MICE tadbirlaridan ta'lim kontentini taqdim etish, sanoat tushunchalarini baham ko'rish va hamkorlikni rivojlantirish uchun foydalanmoqda, shu bilan ixtisoslashgan tadbirlar xizmatlari va joylariga talabni kuchaytirmoqda. Davlat organlari, shuningdek, siyosat konferentsiyalari, xalqaro sammitlar va davlat sektori uchrashuvlari kabi tadbirlarni tashkil qilish orqali MICE turizm bozorida hal qiluvchi rol o'ynaydi. Ushbu tadbirlar ko'pincha siyosatni ishlab chiqish, diplomatik aloqalar va hukumat amaldorlari va manfaatdor tomonlar o'rtasida bilim almashishga qaratilgan. MICE turizmini targ'ib qilishda hukumatning roli ikki tomonlama: tadbir tashkilotchisi sifatida va infratuzilma va tartibga solish qo'llab-quvvatlashga investitsiyalar orqali ko'maklashtiruvchi sifatida. Keng ko'lamli tadbirlarni tashkil etishda davlat-xususiy sherikchilikka aylangan tendentsiyalar bu segmentni yanada dolzarb qilmoqda. Xayriya tashkilotlari, nodavlat notijorat tashkilotlari va jamoat tashkilotlarini o'z ichiga olgan notijorat sektor MICE turizm bozorining yana bir muhim segmentidir. Ushbu tashkilotlar tez-tez mablag 'to'plash tadbirlari, xabardorlik kampaniyalari va jamoatchilik bilan ishlash dasturlarini tashkil qilishadi. Ijtimoiy

tadbirkorlikning ko'tarilishi va korporativ ijtimoiy mas'uliyat faoliyatiga ko'proq e'tibor qaratilishi notijorat MICE tadbirlariga talabni kuchaytirmoqda. Bundan tashqari, pandemiya davrida virtual mablag to'plash va xabardorlik tadbirlari uchun raqamli platformalardan foydalanish notijorat faoliyatining doirasi va ta'sirini kengaytirdi.

MICE turizm bozori o'sish va innovatsiyalar uchun ko'plab imkoniyatlarni taqdim etadi. Muhim imkoniyatlardan biri tadbir tajribasini oshirish uchun ilg'or texnologiyalarni integratsiyalashdir. Virtual va to'ldirilgan haqiqat, AI-ga asoslangan tahlil va shaxsiylashtirilgan tadbir ilovalaridan foydalanish ishtirokchilarning ishtirokini va qoniqlashini sezilarli darajada oshirishi mumkin. Bundan tashqari, shaxsan va virtual tarkibiy qismlarni birlashtiradigan gibridd tadbirlar tendentsiyasi MICE tadbirlarining imkoniyatlarini kengaytirmoqda va yangi daromad oqimlarini yaratmoqda. Ushbu texnologiyalarga sarmoya kiritadigan va rivojlanayotgan landshaftga moslashadigan kompaniyalar ushbu imkoniyatlardan foydalanish uchun yaxshi mavqega ega. Yana bir imkoniyat - MICE turizm bozorida barqarorlik va ekologik tozalikka tobora ko'proq e'tibor berish. Tadbir tashkilotchilari va ishtirokchilari tadbirlarning atrof-muhitga ta'sirini kamaytirish uchun barqaror amaliyotlarni tobora ko'proq ustuvorlikka qo'yimoqdalar. Bunga yashil joylarni tanlash, chiqindilarni kamaytirish va mas'uliyatli sayohat variantlarini rag'batlantirish kiradi. Barqaror amaliyotlarni qabul qiladigan va ekologik toza echimlarni taklif qiladigan kompaniyalar ekologik jihatdan ongli mijozlar va ishtirokchilarning o'sib borayotgan segmentini jalb qilishi mumkin. Bundan tashqari, hukumatlar va sanoat organlari ushbu tendentsiyani yanada kuchaytirib, barqaror MICE tashabbuslarini rag'batlantirish va qo'llab-quvvatlamoqda. Ko'plab imkoniyatlarga qaramay, MICE turizm bozori bir qator tahdid va qiyinchiliklarga duch keladi. Korporativ byudjetlarga va MICE tadbirlariga ixtiyoriy xarajatlarga ta'sir qilishi mumkin bo'lgan iqtisodiy noaniqlik va potentsial pasayish. Iqtisodiy pasayish biznes sayohatlari va tadbirlarga sarf-xarajatlarning kamayishiga olib kelishi mumkin, bu esa MICE xizmatlariga bo'lgan talabga ta'sir qiladi. Bundan tashqari, geopolitik keskinlik va sayohat cheklovlari xalqaro MICE faoliyatini buzishi mumkin, bu esa tadbir tashkilotchilari va ishtirokchilari uchun qiyinchiliklarni keltirib chiqarishi mumkin. Kompaniyalar ushbu noaniqliklarni boshqarish va potentsial xatarlarni kamaytirish uchun moslashuvchan strategiyalar va favqulodda vaziyatlar rejalarini qabul qilishlari kerak.

Osiyo Tinch okeani mintaqasi MICE turizm bozorida o'sishning asosiy omili bo'lishi kutilmoqda, 2024 yildan 2032 yilgacha 7.8 % CAGR prognoz qilinmoqda. Ushbu o'sishga hissa qo'shadigan omillar orasida tez iqtisodiy rivojlanish, ishbilarmonlik faoliyatining o'sishi va infratuzilmaga katta investitsiyalar kiradi. Xitoy, Hindiston va Singapur kabi mamlakatlar jahon darajasidagi imkoniyatlar va qulay biznes muhitini taklif etadigan asosiy MICE yo'nalishlari sifatida rivojlanmoqda. Mintaqaning xilma-xil madaniy diqqatga sazovor joylari va mehmondo'stlik sanoati MICE manzili sifatida uning jozibadorligini yanada oshiradi. Shimoliy Amerika yirik korporativ shtab-kvartiralar, etakchi sanoat va MICE infratuzilmasining mavjudligi tufayli MICE turizmi uchun muhim bozor bo'lib qolmoqda. Amerika Qo'shma Shtatlari va Kanada ushbu mintaqada ko'plab xalqaro konferentsiyalar, ko'rgazmalar va korporativ tadbirlarga mezbonlik qiladigan taniqli o'yinchilar hisoblanadi. Mintaqaning innovatsiyalarga asoslangan iqtisodiyoti va kasbiy rivojlanish va tarmoqlarga e'tibor MICE xizmatlariga bo'lgan barqaror talabga yordam beradi. Shimoliy Amerika MICE turizm bozori prognoz davrida 5.4% barqaror CAGR darajasida o'sishi prognoz qilinmoqda.

Yevropa MICE turizm bozori uchun boy tarixi, madaniy xilma-xilligi va yaxshi rivojlangan infratuzilmasi bilan mashhur bo'lgan yana bir muhim mintaqadir. Germaniya, Frantsiya, Buyuk Britaniya va Ispaniya kabi davlatlar ko'plab xalqaro tadbirlar va biznes sayohatchilarni jalb qilib, MICE yo'nalishlarining etakchi yo'nalishlari hisoblanadi. Mintaqaning strategik joylashuvi va ulanishi uni ko'p millatli korporatsiyalar va uyushmalar uchun afzal tanlovga aylantiradi. Evropa MICE turizm bozori 2024 yildan 2032 yilgacha 5.9% CAGR darajasida o'sishi kutilmoqda, bu tadbir ob'ektlari va innovatsion tadbir formatlariga doimiy investitsiyalar kiritiladi.²

Foydalanilgan adabiyotlar/Используемая литература/References:

1. Кузнецова Ольга Игоревна (2022) Аспекты MICE-туризма и его организации – тема научной статьи по экономике и бизнесу. «Экономика и бизнес»
2. <https://dataintelo.com/report/global-mice-tourism-market>
3. <https://www.micemag.com/mice-asia/>

²[MICE Tourism Market Research Report 2032](#)